

Test av kunskaper i psykiatrisk diagnostik för sjuksköterskor under vidareutbildning i psykiatri

Frågor:

Det finns betydande risker och problem med psykiatrisk diagnostik, särskilt om den används obetänksamt eller felaktigt. Här följer fyra rimliga exempel på detta och ett mindre rimligt. Vilket?

1. Patienten känner sig stigmatiserad av sin diagnos.
2. Det är principiellt oetiskt att ställa psykiatriska diagnoser.
3. Den formella diagnostiken dominerar alltför mycket, på bekostnad av förståelsen av den drabbades liv och subjektiva lidande.
4. Diagnosen används som den helt avgörande grunden för val av behandling av en patient vars tillstånd, situation och behov emellertid är betydligt mer komplexa än hans diagnos låter antyda.
5. Diagnosen kan vara missvisande och ställd på felaktiga grunder av en mindre skicklig läkare.

Fyra av nedanstående saker är vanligen viktiga faktorer för att kunna ställa en korrekt diagnos. En är det inte, vilken?

1. Patientens berättelse.
2. Tidigare journaler.
3. Anhörigas rapporter.
4. Patientens psykiska status vid undersökningstillfället.
5. Din egen uppfattning om huruvida psykiatriska diagnoser är bra eller dåliga för patienterna och huruvida de psykiatriska diagnossystemen ger en rättvisande och meningsfull bild av patienternas lidande eller inte.

Vilken av nedanstående uppgifter är vanligen av mindre betydelse i den diagnostiska processen?

1. Ärftlighet för psykisk sjukdom.
2. Patientens sexuella preferenser.
3. Hur länge patienten har haft symtomen.
4. Vilken inverkan symtomen har på patientens vardagliga liv.
5. Vilket intryck patienten ger under samtalet.

Här följer fyra sanna och ett falskt påstående om diagnostik enligt DSM-IV. Vilket påstående är felaktigt?

1. Syftar till ökad kunskap om orsaken till patientens tillstånd.
2. Stöd för faktainsamling och bedömning.
3. Pålitlig diagnostik i normala fall.
4. Kriteriebaserat.
5. Underlättar kopplingen mellan forskning och klinisk psykiatri.

Här följer en översiktlig beskrivning av de fem "axlarna" vid diagnostik enligt DSM-IV. En axel har emellertid blivit utbytt mot en felaktig sådan. Vilken?

1. Axel I: Kliniska syndrom
2. Axel II: Personlighetsstörningar, mental retardation
3. Axel III: Missbruk eller beroende av droger som bidrar till symtombilden
4. Axel IV: Psykosociala problem och övriga problem relaterade till livsomständigheter
5. Axel V: Global funktionsförmåga (GAF)

När du bedömer en patients psykiska status är ett av följande förhållanden vanligen mindre angelägen att beakta. Vilken?

1. Kontaktförmåga.
2. Motorik och mimik.
3. Politiska och religiösa åsikter.
4. Tankeprocesser.
5. Sjukdomsinsikt och behandlingsmotivation.

Lästips: Psykiatri. Redaktör Jörgen Herlofson. Sid 91-124. Studentlitteratur AB, 2009.

Michael Rangne

2009-05-16